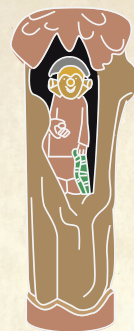

W muzeum pamięci jednego z najśłynniejszych poetów literatury dziecięcej Anzelmasa Matutisa (A. Matučio g. 8) przechowuje się ponad 5000 eksponatów związanych z jego życiem i twórczością. Można tu zwiedzić gabinet oraz otrzymane trofea poety, który był zapalonym rybakim i przyrodnikiem. W rosnącym niedaleko muzeum lesie sosnowym zabawnie rozproszone są drewniane rzeźby.

13

Dawna miejska synagoga Olity (Kauno g. 9). Uważa się, że drewniana synagoga została tu wybudowana w 1856 r. Na jej miejscu w końcu XIX w. wybudowano obecną murowaną. W 1909 r. i 1911 r. w Olicie spustoszyły ogromne pożary. Synagoga zachowała się i została odbudowana. Są opinie, że w 1911 r. synagoga została wybudowana na nowo według dawnego projektu. Obok niej w tym samym roku zbudowano dom rabina. Synagoga została zbudowana z żółtawych i czerwonych cegieł. Została ozdobiona głównym symbolem judaizmu – murowaną gwiazdą Dawida. Podczas II wojny światowej nie została wysadzona. W czasach radzieckich budynek wykorzystywano jako magazyny.

14

15

Dom z lwami (Vilniaus g. 27). Ten dom mieszkalny jest tak nazywany dlatego, że schody do tego budynku upiększają figury lwów. Dom został zbudowany w 1911 r. Należał do słynnego międzywojennego działacza społecznego Olity – adwokata Mendela Bokšickisa. W

tym domu urodził się jego syn Saadia Bahat, znany izraelski artysta. Po wybuchu II wojny światowej, M. Bokšickis z rodziną trafił do wileńskiego getta. Córkę Lilię uratowali Litwini, udało się uratować również synowi. W latach 1944 – 1953 w tym domu byli więzieni i torturowani uczestnicy walk o niepodległość Litwy. Koło domu są cztery kamienie pamiątkowe poświęcone pamięci Mendela Bokszyskiego, Szejny Bokszyskiej, Saadii Bahata (Bokszyskiego) oraz Lilii Winterfeld (Bokszyskiej).

16

Byłe kino „Kapitol” (Vilniaus g. 13). Budynek został wybudowany w 1929 r. Na parterze znajdowały się pomieszczenia mieszkalne, zaś na drugim piętrze – sala kinowa. Po II-iej wojnie światowej mieściło się tu kilka organizacji, sklep mięsny. W latach 1993–2003 otwarta była ekspozycja poświęcona pilotom S. Darius i S. Girėnas.

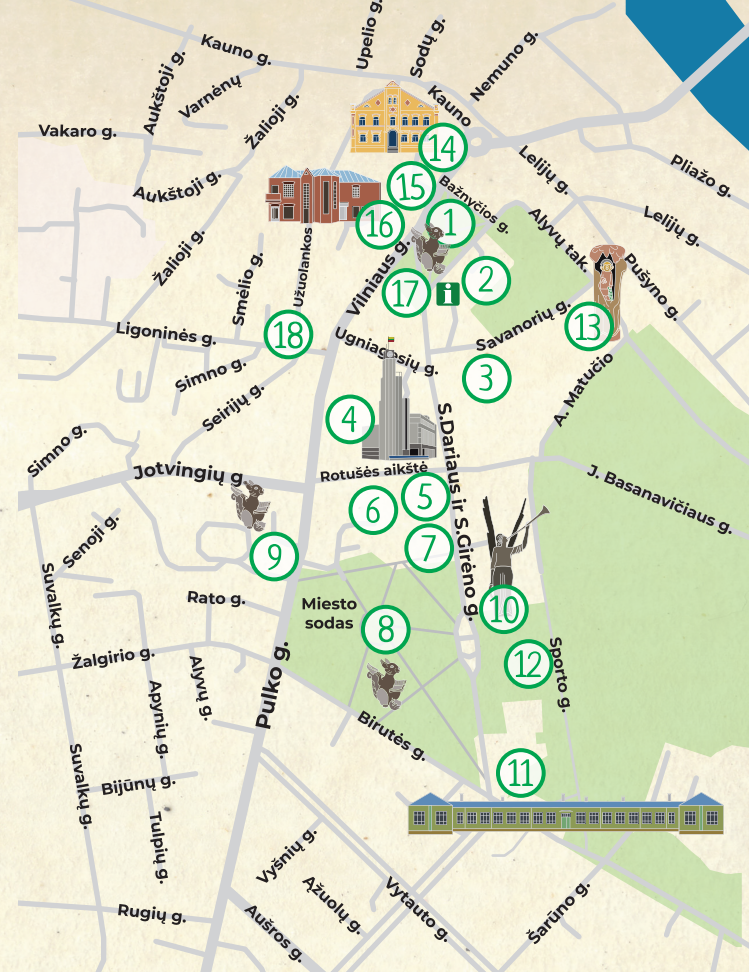
17

Murowaniec Zimavičienė (Vilniaus g. 10). Jedna z najbardziej znanych kamienic międzywojennych – murowaniec Zimavičienė. Jest to pierwszy trzypiętrowy dom (budowa rozpoczęła się w 1931 r.) w międzywojennej Olicie. W połowie prac budowlanych zmarł pan K. Zimavičius. Dalszymi robotami budowlanymi kierowała jego żona A. Zimavičienė. Po zakończeniu prac w roku 1932 dom został nazwany przez mieszkańców Olity murowańcem Zimavičienė. Po roku po całkowitym urządzeniu budynku właścicielka wynajęła pomieszczenia sklepom i społeczeństwu. Miasto zaproponowało jej urządzić na jednym z pięter nowoczesny hotel, którego tak brakowało miastu Olity. Propozycja ta jedna została odrzucona przez właścicielkę budynku. Po bombardowaniu wschodnich Niemiec dnia 22 czerwca 1941 r. budynek zupełnie przypadkowo nie został zniszczony – bomba, która uderzyła w budynek i przebiła dach domu, nie wybuchła. Po wojnie budynek został renowowany i istnieje do dnia dzisiejszego.

18

Rzeźba „Patrimps”, przedstawiająca starożytnego boga starożytnych Balców, który związany był z wiosną i płodnością, została wykonana w roku 1994 w centrum Olity, na skrzyżowaniu ulic Ligoninės oraz Vilniaus. Patrimps wraz z Patulem oraz Perkunem stanowili tróję, przedstawioną na fladze pruskiej. Autor rzeźby – J. Meškelevičius, architekt – A. Mainelis.

Centrum Informacji Turystycznej w Olicie
S. Dariaus ir S. Girėno g. 1, LT-62137 Alytus, Litwa
Tel.: +370 315 52 010, +370 687 07 703
info@alytusinfo.lt
www.alytusinfo.lt

VISIT ALYTUS

Zestawiono przez Birutę Malaškevičiūtę, 2020

Przechadzka po Olicie

www.alytusinfo.lt

Alytus

1

Skwer Starego Miasta

opasują ulice Bažnyčios (pol. Kościelna) oraz Alyvų Tako (pol. Szlaku Oliwnego). Przed II wojną światową znajdowały się tu domy mieszkalne, handlowców i rzemieślników, jednak zostały zbombardowane podczas pierwszego nalotu niemieckiego lotnictwa. Po wojnie domy nie zostały odbudowane, a w tym miejscu utworzono plac. W 2012 r. skwer został zrekonstruowany. Zbudowana nowa różnokolorowa fontanna została upiększona wierszem pisarza Jurgisa Kunčinas.

2

Kościół Aniołów Stróżów

(Savanorių g. 5) został zbudowany w 1830 r. na miejscu kaplicy św. Anny z XVII wieku. Obecnie wewnątrz kościoła zostało wykonane w stylu neobarokowym, jest zatem kolorowe i bogate, obejmujące upiększenia sakralne o wartości artystycznej. Obok kościoła pochowani są 114 wolontariusze, którzy zginęli w walce o niepodległość Litwy. Wśród nich – Antanas Juozapavičius, pierwszy oficer, który w 1919 r. zginął walcząc o wolność.

3

Współczesne i interaktywne ekspozycje w **Olickim Muzeum Krajoznawstwa** (Savanorių g. 6) w sposób kreatywny opowiadają historię regionu. Muzeum powstało w 1928 r. Przechowywane są tam materiały historyczne, etnograficzne i archeologiczne, które trafiły do zbiorów Muzeum ze wszystkich regionów Litwy Południowej. W Muzeum Etnograficznym w Olicie można nie tylko zobaczyć różne wystawy, ale także zamówić warsztaty edukacyjne.

4

Znajdujący się w centrum Olity trójkątny plac, od 1954 r. noszący nazwę Placu Komsomolu, w 1990 r. został przemianowany na **Plac Ratuszowy**. W okresie przedwojennym w tym miejscu znajdował się Rynek miejski, na którym panował zgiełk targowiska. Większość otaczających plac budynków handlowych i mieszkalnych z początku XX w. została zburzona, gdy w 1987 r. rozpoczęto budowę budynku obecnego Ratuszu, która dobiegła końca w 1989 r.

5

Dawny hotel „Niujorkas” (Rotušės a. 14), zbudowany w 1933 r. Był to najbardziej nowoczesny hotel w Olicie, na parterze którego znajdowała się stołówka, zaś na drugim piętrze przepiękne pokoje oraz łazienka.

6

Dawna piekarnia „Higiena” (Rotušės a. 15), zbudowana w 1930 r. Na parterze budynku działała najlepsza piekarnia w mieście, zaś na drugim piętrze znajdowały się pokoje mieszkalne.

7

Dom Strzelców (S. Darius ir S. Girėno g. 10) wybudowany w 1938 r. nowoczesny, przestrzenny Dom Strzelców im. Antanasa Juozapavičiausa – pierwszego oficera, który zginął w walkach o niepodległość Litwy – był nazywany kurhausem (wówczas Olita posiadała status miasta – uzdrowiska). Na parterze była urządzona duża sala ze sceną, reprezentacyjny przedpokój, jadalnia oraz weranda. Weranda należała do restauracji, w której wieczorami grał jazz. Na pierwszym piętrze ulokował się klub strzelców, muzeum poświęcone A. Juozapavičiausowi, a w piwnicy – sala do gimnastyki. W okresie radzieckim działał tu dom kultury. Po odzyskaniu niepodległości budynek został zwrócony jednostce strzelców w Olicie.

Olickie wiewiórki. Miasto słynie nie tylko ze swoich zadbanych parków, ale również z mieszkających tam wiewiórek. Można je spotkać w Ogródzie Miejskim oraz Parku Młodzieżowym. W pochmurny dzień, kiedy wiewiórki się chowają, na skwerach na Starówce bądź przy ulicy Jotvingių można podziwiać rzeźby tych zwierzątek.

8

Słynący z rozmiarów **Ogród Miejski** w samym centrum Olity został sformowany w 1931 r. Do dzisiaj zachowała się fontanna z niedużym basenem zbudowana w 1936 roku, w którym kiedyś pływały złote rybki i kwitły lilie. Fontannę postanowiono urządzić w środku parku, żeby wyglądała jak słońce, zaś odbiegające od niej ścieżki – niby promienie słoneczne. Śmigające w Ogródzie wiewiórki wywołują u wielu spacerowiczów uśmiech na twarzy. W Ogródzie rośnie 55 gatunków drzew i krzewów oraz cztery imienne dęby: w 1930 r. posadzony dąb na cześć

Prezydenta A. Smetony, w 1933 r. – na cześć jedności krajów bałtyckich, w 1939 r. – na cześć K. Petrauskasa, w 2018 r. – na cześć stulecia Litwy. W Ogródzie zakochani stale umawiają się na randki, najczęściej - przy fontannie. Drewniane ławki w parku często bywały zapisane miłosnymi wierszami. Wielu pamięta roztrzaskane na kawałki uczucia w Kąciuku Miłości bądź na placu tanecznym w Ogródzie Miejskim.

9

Domy z czerwonej cegły przy ul. Pulko 26, 28 – typowe domy mieszkalne międzywojennej Olity.

Gdy w 1932 roku ogłoszoną ośrodkiem wypoczynkowym Olitę zastała II-a wojna światowa, wiele domów wyglądało jak te właśnie budynki. Obecnie w Olicie takich domów pozostało niewiele.

10

Pomnik Anioła Wolności został zbudowany w 1929 r. Autorem zachwycającej rzeźby o wysokości 13 metrów (9-metrowy postument oraz 4-metrowy grający na trąbce anioł) jest A. Aleksandra-vičius. Mówi się, że rzeźbiarz namówił do pozowania młodą nauczycielkę gimnazjum. Anioł Wolności jest symbolem poszanowania i pamięci tych, którzy zginęli w walce o niepodległość Litwy. Pomnik przetrwał kilka wyzwań natury oraz historii: w 1934 r. rzeźba została zniszczona przez uderzenie pioruna (zatem odbudowana po trzech latach), zaś w latach sześćdziesiątych została zburzona ze względów politycznych. Obecny Anioł Wolności ponownie upiękzył Olitę w roku 1991. Rzeźbiarz J. Meškelevičius odtworzył oryginalną rzeźbę, zaś rzeźbiarz J. Blažaitis – płaskorzeźby z pomnika.

11

Zielone gimnazjum (S. Darius ir S. Girėno g. 27). Pierwsze gimnazjum w Olicie powstało w 1919 r., jednak wówczas nie miało ono własnego budynku. W 1925 r. gimnazjaliści otworzyli drzwi tego budynku, przebudowanego z dawnych carskich koszar. Dzisiaj tutaj znajduje się szkoła sztuk pięknych. W szkole są organizowane zajęcia edukacyjne, działa sklepik z pracami uczniów.

12

Memoriał „Ucichły dzwon” mieści się na placu

parku Kurortu. Zdawałoby się, że skupił on rozproszone po mieście symbole upamiętniające ruch oporu narodowego. Memoriał został poświęcony więźniom politycznym i zesłańcom, partyzantom rejonu Dainawy, jak również rebeliantom Wojska Litewskiego 22–28 czerwca 1941 r. Autorami Memoriału są rzeźbiarz S. Žirgulis oraz architekt L. Adomkus. Na placu Memoriału rośnie zasadzony w 1989 r. dąb Odrodzenia, zaś naprzeciwko stoi Krzyż upamiętniający ofiary 13 stycznia 1991 r. (autor – P. Pranskevičius).